

2 CENTESIMI

Podrobnija Monara iz
maže 4 K za 3 mjesec.
Paj: 100 broj 2 par.

Abbonamento per la
Monarchia: Corona 4
per 3 mesi. Un sigolo
numero 2 cent.

Abbonamenti für die
Monarchie vierteljährig
4 K. einzelne Nummern
2 Heller.

OMNIBUS

Izisti avaki dan osim nedjelje i svetka
i 11 ura prije podne.

Espes ogni giorno escoettuate le dome-
scole e feste alle 11 ant.

Erscheint täglich außer an Sonn- und
Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

2 HELLER

Za upitnije objava u
Malom oglašavanju plaća
se za svaku riječ 2 pare
Najmanje pristojba 20 p.

Per le inserzioni d' avvisi
nel «Bollettino d'affari»
si paga per ogni parola
2 cent. Tassa minima:
20 centesimi.

Jein's Wert im «König-
Anzeiger» kostet 2 h.
Die mindeste Tasse 20 h.

Uprava i uredništvo — Amministrazione e redazione — Administration und Redaktion: Tiskara LAGINIA i dr., PULA — Via Giulia nr. 1

Najnovije viesti.

Deputacije vladaru prigodom jubileja.

Cesar i kralj je jučer primio u audijenciju najavljene deputacije koje su mu se došle pokloniti i čestitati jubilej. Najprije mu se pokloniše biskupi katolički. Zatim je primio u audijenciju poglavice grčko-katolične crkve, evangeličke obih konfesija i zastupnike mojsijevačkih vjerskih občina.

Deputacija katolika Bosne u audijenciji.

Cesar i kralj je jučer primio u audijenciju deputaciju bosanskih katolika na čelu sa nadbiskupom Dr. Stadlerom i biskupima Buconićem i Markovićem.

Stadleru je prekjueer podijelio čast tajnog savjetnika.

Nadbiskup ga pozdravi govorom u kom iztakne, da su se bosanski katolici došli zahvaliti za provedenu aneksiju i da od iste očekuju blagoslovnih posljedica za svoju vjeru i život. Cesar se je zadržao deputacijom po satu.

Naši zastupnici u Beču.

U Beču je već došla većina hrvatskih i slovenskih zastupnika. Oba u klubu držala sjednicu, da raspravljaju pitanje združenja. U tom slučaju brojio bi klub 37 članova, te bi moglo pri parlamentarizaciji ministarstva računati na mjesto jugoslovenskog ministra. Za mjesto podpredsjednika zastupničke kuće misli se kandidirati zastupnika Pogačnika. Jučer se sporazumije za zajedničku parlamentarnu taktiku.

Zastupnik Ivčević je konferirao sa ministrom predsjednikom bar. Bienertom, te je tom prigodom tražio da vlada pospeši rad oko gospodarske djelatnosti u Dalmaciji i Istri. Kako novine javljaju ministar je odgovorio da je njegovo stanje provizorno i sa određenim zadatkom, no da je njegova želja da se ranije provedu čim brže. Naši zastupnici nijesu zadovoljni ovim odgovorom.

Prigodom debate o aneksiji izstupiti će jedinstveno, kako su zastup. Susteršić i Hribar izjavili zast. Zagorcu, koji je bio u Beču, da se informira. Ne zna se da li će moći stupiti jedinstveno i sa zastupnicim u hrvatsko-ugarskom saboru radi državnopravnih zapreka.

VIESTI.

Mjestne.

Slavljenje ministra Marcheta po „Polaer Tagblattu“.

U jučerašnjem broju „Polaer Tagblatt“ se oprasha od ministra Dr. Marcheta prigodom brzokavke, koju je na nj upravilo učiteljstvo c. k. državne njemačke pučke škole. List izište sve zasloge, koje je bivši ministar stekao za njemstvo Pule. I zbija toliko, koliko on, možemo iztaći da još

nitko nije podupro germanizaciju ovdje. Preuzede niže realke u državnu upravu i povišenje iste na višu, ustrojio njemačke državne pučke škole za djevojčice, gradnju nove pučke škole, to su djela kojima je Dr. Marchet zažudio ovdjašnju njemačku koloniju. Ako pomislimo da država troši preko 300.000 za državne njemačke škole u Primorju, a da mi nemamo niti najpotrebnijih pučkih škola. Da do 15.000 naše djece ostaje bez obuke, ne brojeći one koja se raznaroduje. U samoj Puli za nas starijedošice vlada nema novaca da nam otvori jednu školu, već moramo da sami održavamo školu za 500 naše djece. Ali zato ima i stotina tisuća da troši za njemačke škole, kojih ovdje do 8 održava. Dr. Marchet je više učinio za germanizaciju nego bi sva moguća društva mogla učiniti i nego bi liče nastojanje postiglo a to izište i ovdješnji njemački list. Zato mi možemo biti sretni da smo se riešili ministra kojemu je toliko na srcu ležalo dosegljeno njemstvo ovih krajeva.

Na znanje poreznicima.

U smislu § 217 zakona o izravnom ličnom porezu, daje se na znanje da su izvadci iz naloga izplate o ličnoj dohodinici za godinu 1908. stavljeni na ogled porezni im pristojbinskog kotara „Grad Pula“ od 1. do 14. prosinca o. g. kod poreznoga odjela c. k. kot. poglavarstva (Corsia Francesco Giuseppe N. to II. p.) i to za uredovnih sati.

Razne.

Izbori u Oprtlju.

Jučer su se obavili izbori za prvo občinsko tielo. Od 85 upisanih glasovalo 70. Občinska stranka dobila 41 glas, Hrvati 25. 4 naša glasa odbijena. I tako u poznate nezakonitosti občinska stranka zadržala občinu, no ne za dugo jer čekamo rješene više vlasti.

Zabava družbe.

Dne 22. ov. mj. bila je u Voloskom zabava ondašnje podružnice družbe sv. Cirila i Metoda u učestvovanje družbene glazbe i učenika pučkih škola. Zabava je uspjela u svakom pogledu, a i materijalni prihod je izdašan.

Spomen medalje na sokolski stlet.

Izdane su spomen medalje na sokolski stlet župe Zrinsko-Frankopanske, koji se obdržavao na Sušaku dne 7. i 8. rujna ove godine. Na njima su pobje Zrinskog i Frankopana, a oko pisa: »Zrinsko-Frankopanska župa«. Odozgo je napis: Uspomena na sokolski stlet u Sušaku 7. 8. IX. 1908. — Ciena im jednu krunu, a mogu se naručiti kod „Hrvat. Sokola“ na Sušaku.

„Miladi Istran“.

Ovaj list, koji je usljed odlaska urednika mu učitelja Krajića u Ameriku bio ubustavljen, opet će izići oko Božića pod uredništvom književnika Viktora Cara Emira i uz suradnju pjesnika prof. V. Nazora i R. Katalinić Jeretova.

R. Katalinić Jeretov: „Sa Jadrana“.

Primili smo novu zbirku pjesama našega zemljaka posvećenu radu Eugena Kumičića za Istru, Pjesme se odlikuju nježnošću i topinom, koje su karakteristične svim dosadanjim pjesmama Katalinić-Jeretova. Dapače su neke ovih još bolje i dotjeranije od prijašnjih njegovih zbirka „Mojci“, „Zadnje pjesme“ i „S moje Istre“. Preporučamo zbirku svima, koji se hoće naučiti čuvstvenu poeziju.

Zaključci delegacija odobreni

Kako slubeni list donasa česar i kralj je sankcionirao zaključke prihvaćene u znanjoi sjeditbi delegacija.

Izvanredna skupština „Sokola“

biti će u petak dne 27. o. mj. u 8^{1/2} sati na večer u dvorani Sokola sa sljedećim dnevnim redom:

1. Izvješće staroste;
2. Obrat za 1907;
3. Eventualije.

ODBOR

PARTE ITALIANA.

Recentissime.

Deputazioni dall'imperatore per il giubileo.

L'imperatore e re ricevette ieri in udienza le annunziate deputazioni d'omaggio, che lo vennero ossequiare e felicitarsi nella ricorrenza del giubileo. Prima ricevette l'episcopato cattolico. Dopo seguirano i capi delle chiese greco-orientale e evangelica d'ambo le confessioni e i rappresentanti delle comunità ebreas.

La deputazione cattolica dalla Bosnia in udienza.

L'imperatore ricevette ieri in udienza la deputazione dei cattolici dalla Bosnia-Erzegovina, con a capo l'arcivescovo dott. Stadler ed i vescovi Buconić e Marković. All'arcivescovo Stadler conferi la dignità di consigliere intimo.

L'arcivescovo gli tenne un discorso in nome della deputazione in cui disse che i cattolici della Bosnia sono venuti a ringraziarlo per l'annessione compiuta e che attendono dal nuovo stato di cose un benefico svolgimento per il loro paese e per la loro religione. L'imperatore ringraziò e si trattene colla deputazione mezz'ora.

L'apertura del parlamento.

Ieri tennero ambe le camere le annunziate sedute, dove si presentò il nuovo ministero provvisorio. Nel discorso il ministro presidente bar. de Bionerth disse che cercherà la composizione d'un ministero parlamentare di coalizione essendo in Austria impossibile il governo d'un

partito solo. Presenterà anche una legge per la regolazione delle lingue in Boemia mantenendo fra tanto lo status quo e non permettendo alcune innovazioni. Chiede l'approvazione del bilancio provvisorio e la pertrattazione della legge sull'annessione.

NOTIZIE.

Le nuove linee telefoniche in Istria

Come abbiamo annunziato la linea telefonica Trieste-Abbazia è già aperta al pubblico. Ora si annunzia che anche la linea Trieste-Pola sarà effettuata entro l'anno corrente. Per la linea poi Trieste-Pirano-Buie-Montona-Parente-Rovigno le cui spese ascendono a 100.000 corone, il Governo chiede la partecipazione degli interessati col 10% della somma occorrente. La camera di Trieste approvò a tal scopo corone 1000. Si spera che anche gli altri fattori interessati concorreranno alle spese.

Le linee celeri del Lloyd per la Dalmazia.

Col 17 dicembre il Lloyd attiverà tre celeri settimanali da Trieste per la Dalmazia. Le partenze seguiranno ogni martedì, giovedì e sabato alle ore 8 ant. coi nuovi vapori «Baron Gautsch» e «Prinz Hohenlohe».

L'imminente sciopero della scolaresca ceca nella Boemia settentrionale. L'annunziato sciopero della scolaresca verrà proclamato il 1. dicembre, se il ministero non proverà, all'adempimento dei postulati scolastici delle minoranze cecche. Nei distretti di Brüx, Dux, Aussig, Saaz ecc. sono convocati per domenica 17. corone.

I premi Nobel.

Come annunziano da Stokholm il comitato per la distribuzione dei premi Nobel decise di assegnare questo anno il premio per la fisica al professore di Berlino Planck, quello per la chimica a Rutherford, quello per la letteratura al poeta inglese Swinburne e il premio per la medicina di compartire fra il professore di batteriologia Metschnikow ed il consigliere intimo di medicina a Francoforte sull. M. prof. Ehrlich.

Una grande truffa a Berlino.

A Berlino fu ieri l'altro arrestato l'impiegato della casa bancaria Artur Koppel di nome Fritz Kluge per truffa commessa a danno della casa. Gli importi truffati si calcolano a M. 300.000, che il Kluge ha defraudato pur avendo una rendita di 48.000 Marchi annui. La vita lussuriosa che conduceva e le speculazioni di borsa lo indussero a tal passo. Al momento dell'arresto estrasse la rivoltella, ma fu subito disarmato dall'ufficiale di polizia.

I cattolici della Bosnia in deputazione a Vienna.

Martedì alla mezzanotte arrivò a Vienna la deputazione bosniaca con un treno

Prispravljajući odbor društva «Hrvatska Omladina» pozivlje se za večeras u 8 s. na sjednicu u «Narodni Dom».

Blagdan financijskih oblasti.

Dne 2. decembra, dan carskog šestde-

drugih zastava, koji donose austrijsku robu. Svi protesti poslanika u Carigradu ne pomažu ništa, buduće se vlada izgovara, da ona ne može prikriti pučanstvo, koju da robu kupuje i pri kojim da parobro-

mene i pjesama o njemu kao i nekog slike tičući se njega.

Cielo godišne „Savremenika“ može se još kod uprave naručiti za K 12— (djaci kruna 10). — Adresa: Zagreb, Bregovita

Incendio d'un vapore.

Sull'incendio del vapore «Sardinia» avvenuto nei pressi di Malta si annunzia, che l'incendio scoppio sulla coperta e si propagò rapidamente avendo il vapore a

speciale. Il treno passato per Budapest giunse a Vienna con un ritardo di cinque ore causa un incidente a Komorn. Alla stazione furono attesi dal vicepodestà Dr. Neumayer, che diede loro il benvenuto in nome della città di Vienna. La deputazione si compone di circa 420 persone, a capo i vescovi. Saranno ricevuti in udienza dal sovrano e dall'Arciduca ereditario.

Gli effetti del secondo intervist di Guglielmo.

Appena appianata la crisi del cancelliere Bülow, che minacciava scoppitare causa la prima intervista di Guglielmo, ecco che la parziale pubblicazione della seconda fatta dal «New-York World» produce in Inghilterra una discussione alla camera dei Lordi. Alla camera dei Lordi il vecchio generale Roberts propose che il governo presenti al più presto al parlamento una legge, che stabilisce un aumento dell'esercito del Regno Unito a un milione.

Nella mozione colla quale raccomandò questa sua proposta il Lord Roberts accennò al pericolo di un'invasione. Purchè il ministro delle colonie Greve si fosse opposto a tale proposta, la quale esigerebbe una maggiore spesa annuale di 480.000.000 di corone nel bilancio, pure la Camera dei lordi la accolse con 74 voti contro 32.

Viastrnik i izdavač: Tiskara LAGINJA i DR.
Odgovorni urednik: Jerko Mahuža.

MOLBE
za biti pregledan kod vojničke stavnje izvan svojega kotara i molbe za dobiti pogodnosti navedene u par. 31, 32, 33, 34 vojničkog zakona, obavlja
Pisarna za vojničke poslove
EDUARD R. v. CAVALLAR
PULA, Piazza Garli N. 1, I.

TRAŽI SE
trgovac ili izučeni trgovački pomoćnik, po mogućnosti s obitelji, za društveni dućan.
Ponude poslati na:
Ivan Zović pok. Ivana,
Rovinjsko Selo (Istra).

BUDILICA

19 cm visoka, sa do-
brim u svakom polo-
žaju izdužim strojem,
3 godišnjim plamenim
jemstvom K 2.80, 3
komada K 7.00 i sa
noću svjetlačnim ka-
zalom K 3.30, 3 ko-
mada K 5.-

Tvoričko skladište ora,
tragača, staklene i re-
bražine.

O. HEGERA sin
Vinkovci br. 47, Hrvatska
Veliki ilustrirani cie-
nik na zahtjev franko
i besplatno.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.

Plovitbeni red
za prugu Baška-Rijeka-Baška.
Vrijedi od 11. listopada 1908. do opoziva.

Poned. Srijeda Petak	Utorak Četvrtak Subota	Odazak i Odazak	Postaje	Odazak i Odazak	Utorak Četvrtak Subota	Poned. Srijeda Petak
Prije podne	Prije podne				Poslije podne	Poslije podne
—	4:30	odl.	VBaška	dol.	—	6.—
—	5:30	dol.	Punat	odl.	—	4:50
5.—	5:45	odl.	»	dol.	5:15	4:35
5:15	6.—	dol.	Krk	odl.	5.—	4:20
5:30	6:10	odl.	»	dol.	4:50	4:10
6:45	—	dol.	Beli	odl.	3:35	—
6:55	—	odl.	»	dol.	3:25	—
—	6:55	dol.	Glavotok	odl.	—	3:25
—	7.—	odl.	»	dol.	—	3:20
7:30	7:30	dol.	Malinska	odl.	2:50	2:50
7:40	7:40	odl.	»	dol.	2:35	2:35
8:30	8:30	dol.	Omišalj	odl.	1:45	1:45
8:40	8:40	odl.	»	dol.	1:35	1:35
9:30	9:30	dol.	Rijeka	odl.	12:45	12:45

Uvjetno pristajanje u Staroj Baški.
Ravnateljstvo si pridržaje pravo prema okolnostima promjenu plovitbenog reda.
Agencija na Rijeci kod gosp. I. Pakušića, Via Andraszy 25.
PUNAT, dne 8. listopada 1908. **RAVNATELJSTVO.**

Rasprodaja domaćeg vina! Spaccio di vini genuini!

Anton Šverko u Puli
Via Giovia produljena br. 115,
stancija Vinjal,
otvorio je krčmu za rasprodaja domaćeg naravnog dobrog vina bijelog i crnog iz Stancije Vinjal.
Cijene: bijelo vino liter K —72
crno " " " —56
Tko se želi naučiti dobre domaće kapljice neka pohodi krčmu na Vinjalu.
S poštovanjem
Anton Šverko.

Antonio Šverko
in PULA, Via Giovia prolungata N. 115
(Stanzia Vignal)
ha aperto l'osteria con spaccio di vino bianco e nero di propria produzione dalla stanzia Vignal.
Prezzi: Vino bianco a cent. 72 il litro
nero " " " 56 " "
Chi desidera comperare del vino genuino, vada al Vignal.
Con distinta stima
Antonio Šverko.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplađuju sadružnih dionova jedan ili više po kruna 20.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te čisto bez ikakvog odbitka.
Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog odkasa, a iznose od 1000 K ako se nije kod uložena anglažno ustanovio veći ili manji rok za odkas, uz odkas od 8 dana.
Zajmlove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku i sadružnicu uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslije podne; u nedjelju i blagdanu zatvoreno.
Družvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vlastita knes (Narodni Dom) prvi pod deno, gdje se dobivaju pobliže informacije.
Ravnateljstvo.

Brzojavni naslov: POTOČNIK — PULA.

JOSIP POTOČNIK — PULA

Corsia Francesco Giuseppe, 6.

VELIKO SKLADIŠTE i TRAJNA IZLOŽBA

glinenih peći za sobe i salone, štednjake sa strojem za prištednju goriva, željeznih štednjaka obloženi sa neizgorivim Chamotom, kaca za kupanje iz najfinijih glinenih lončića, podno uredjene kupaonice, ploče za podove u kuhinji, hodniku, predvorju, dvorištu, stalama itd. Mosaik-ploče za obložiti stijene, PATENTIRANI uresi za glinene peći, Meidingerovih plašta za glinene peći u svrhu da poveća i usčuva toplinu itd. itd.

Specialiteta: Stroj za prištednju goriva za glinenu peć, dvostrukom brzinom zagrije odaju. — Automatička peć sa regulatorom i trajnom vatrom.
Meteorska peć sa trajnom vatrom. Stroj za uzdržanje vatre za glinenu peć. Štednjaci na plin i drveni ugljen. **NOVO!!** Specijalista u nastavljanju peći i štednjaka. **NOVO!!**

Sve u tu struku zasjecajuće radnje izvršuju se pomno, brzo i jeftino. Uzorci, cijenic i proračuni šalju se badava i franko.